

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/579/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814213024
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3814213024.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v právnej veci navrhovateľky O. J., štátnej občianky I. republiky, bytom H., K. cesta XXXX/XX proti odporcovi S. J., štátnemu občanovi I. republiky, bytom H., XX. augusta XX/XX, o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 14C/102/2014-19 zo dňa 17. marca 2015, v senáte jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, vo výrokoch I. a II. ako aj vo výroku IV. o náhrade trov účastníkov **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť počnúc dňom 15.7.2014 prispievať na výživu navrhovateľky sumou 70,- eur mesačne vopred k rukám navrhovateľky, vždy do posledného dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca /výrok I. rozsudku/, zameškané výživné za obdobie od 15.7.2014 do 17.3.2015, vo výške 598,39 eur súd povolil odporcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 50,- eur, pričom prvá splátka je splatná k poslednému dňu mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku, a ďalšie splátky spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania dlhu, pričom neuhradením čo aj jednej splátky sa stáva zročným celý dlh /výrok II. rozsudku/, vo zvyšnej časti návrh zamietol /výrok III. rozsudku/ a odporcovi právo na náhradu trov konania nepriznal /výrok IV. rozsudku/. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka sa návrhom podaným na tamojšom súde dňa 15.7.2014 domáhala, aby súd uložil odporcovi povinnosť prispievať na jej výživu sumou 200,- eur mesačne, čo odôvodnila tým, že sa zhoršil jej zdravotný stav a nepracuje, je v zlej finančnej situácii. Súd výsledky vykonaného dokazovania posúdil podľa § 72 ods. 1 až 3, § 75 ods. 1 a 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov a uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že navrhovateľka sa z dôvodu svojho zdravotného stavu nie je schopná zamestnať. Nárok na invalidný dôchodok jej zatiaľ nevznikol, ešte neabsolvovala potrebné lekárske vyšetrenia, na to aby si už mohla podať žiadosť. Z uvedeného súd konštatoval, že navrhovateľka v súčasnosti nie je schopná sama sa živiť. Súd mal zároveň za to, že majetkové pomery odporcu umožňujú aby mu bola uložená povinnosť platiť navrhovateľke príspevok na výživu. Odporca počas konania žiadal, aby súd pri rozhodovaní zohľadnil, že navrhovateľka ho nepravdivo a opakovane obviňuje z nevery. Podľa zistení súdu však obvinenia odporcu navrhovateľkou z údajnej manželskej nevery neboli jedinou príčinou rozvodu ich manželstva. Súd pri rozhodovaní o rozvoде a pri skúmaní príčin rozvratu manželstva zohľadnil aj fyzické napadnutia navrhovateľky odporcom. Preto podľa názoru súdu určenie príspevku na výživu navrhovateľke nie je v rozpore s dobrými mravmi. Za splnenia citovaných zákonných podmienok a najmä s ohľadom na skutočnosť, že navrhovateľke je úplne bez príjmu, dospel súd k záveru že jej návrh je aspoň sčasti dôvodný a že jej príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať. Avšak nie v sume 200,- eur mesačne ako s domáhala. Súd na jednej strane musel zobrať do úvahy, že príspevok sa poskytuje len na „primeranú“ výživu oprávneného bývalého manžela a pričom je však

zároveň potrebné vziať do úvahy aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery bývalého manžela, ktorému je platenie príspevku súdom uložené. Výdavky uvedené odporcom uznal súd za oprávnené, najmä splátku úveru, ktorý si zobral na kúpu bytu. Zároveň bol potrebné prihliadnuť na to, že rozsudkom vyhláseným v konaní sp. zn. 14P/39/2014 dňa 17.3.2015, ktorý sice ešte nenadobudol právoplatnosť, no súd je ním v zmysle § 158 ods. 4 O.s.p. viazaný, bola do osobnej starostlivosti odporcu zverená maloletá dcéra účastníkov konania. Po zohľadnení uvedených okolností považoval súd za primeranú sumu príspevku na výživu navrhovateľky sumu 70,- eur mesačne, v tejto sume jej teda príspevok aj priznal a vo zvyšnej časti návrh zamietol. Odporca v konaní argumentoval aj nezodpovedným a neuvážaným konaním navrhovateľky, ktorá si zobrala úver vo veľkej sume, zabezpečila ho záložným právom na svoj byt a požičané peniaze potom odovzdala cudzej osobe, pričom je málo pravdepodobné, že táto osoba peniaze navrhovateľke aj vráti. Súd sa zaoberal aj touto skutočnosťou, pričom aj podľa názoru súdu ide o vrcholne nezodpovedné konanie navrhovateľky, ktorým ohrozila svoje bývanie a hrozí že príde o strechu nad hlavou. Z dokazovania podľa názoru súdu tiež vyplynulo, že navrhovateľka má problém riadne hospodáriť s finančnými prostriedkami. Na druhej strane stále to však nemení nič na skutočnosť, že v súčasnosti nemá žiadne prostriedky na živobytie. Súd zdôraznil, že výška príspevku na výživu je určená s ohľadom na aktuálne pomery navrhovateľky a odporcu. Preto akákoľvek zmena pomerov, predovšetkým na strane navrhovateľky, ktorá bude mať za následok zlepšenie je príjmovej resp. majetkovej situácie, napríklad priznanie niektorej z dávok sociálneho zabezpečenia či vznik nároku na invalidný dôchodok, zakladá pre odporcu oprávnenie domáhať sa zníženia, či zrušenia príspevku na výživu. Súd priznal navrhovateľke príspevok na výživu odo dňa podania návrhu na súde, t.j. od 15.7.2014. Dlžná suma príspevku za obdobie od 15.7.2014 až do vyhlásenia rozsudku dňa 17.3.2015 je 598,39 eur. Ide o príspevok za 17 dní mesiaca júl 2014 /70 eur / 31 x 17 = 38,39 eur/ a príspevok za mesiace august 2014 až marec 2015 /príspevok na marec bol splatný do konca februára/, teda 8 x 70 eur = 560,- eur. Teda 38,39 eur + 560,- eur = 598,39 eur. Zameškanú sumu príspevku súd umožnil odporcovi splácať v mesačných splátkach po 50,- eur splatných spolu s príspevkom na výživu. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p.. Navrhovateľka sa domáhala určenia príspevku na výživu v sumy 200,- eur. Súd jej ho priznal v sume 70,- eur, teda vo zvyšnej časti 130,- eur jej návrh zamietol. Navrhovateľka bola teda úspešná len v rozsahu 35% a úspech odporcu bol v rozsahu 65%, jeho čistý úspech je teda 30%. Z uvedeného dôvodu by mal voči navrhovateľke nárok na náhradu 30% účelne vynaložených trov konania. Keďže mu však žiadne trovy nevznikli, resp. si ich neuplatnil, súd mu ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku, do výrokov I. a II., ktorými mu bola uložená povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky a bolo mu povolené splácanie zameškaného výživného na navrhovateľku v splátkach, podal včas odvolanie odporca. Zopakoval, že dôvody, ktoré navrhovateľka uviedla vo svojom návrhu na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky nie sú pravdivé. Navrhovateľka mala možnosť nastúpiť do viacerých zamestnaní, no napriek tomu využíva prídavky na dieťa a výživné na svoje živobytie. Poukázal na to, že ak navrhovateľka nenastúpila do práce kvôli svojmu zdravotnému stavu, tak doposiaľ nepodala žiadosť o invalidný dôchodok ani o dávku v hmotnej núdzi. Navrhovateľka mala podľa odporcu možnosti riadne sa zamestnať. To však neurobila a tak to bolo aj pred rozvodom manželstva. Nástupu do zamestnania je nebráni zdravotný stav. Jej takýto život vyhovoval a vyhovuje. Za svoju súčasnú situáciu si môže sama, svojím ležérnym a nezodpovedným prístupom a konaním. V konaní bolo preukázané, že prídavky na dieťa a výživné na maloletú dcéru účastníkov Lenku, ktoré navrhovateľka dostávala, využívala navrhovateľka pre seba. Súd vyhovel návrhu navrhovateľky a určil odporcovi povinnosť platiť na ňu výživné lebo zistil, že navrhovateľka nemá žiadny príjem. Navrhovateľka však nepožiadala o dávku v hmotnej núdzi ani o invalidný dôchodok. Jej žiadosti o dávku nebráni nedoplatok za smeti ako tvrdila, pretože sama uviedla, že syn Marek všetky nedoplatky za minulý rok za ňu vyplatil. Zdravotný stav si tiež kvôli žiadosti o invalidný dôchodok už mohla dať vyšetriť, od rozvodu manželstva na to mala dosť času. Odporca ďalej poukázal na to, že navrhovateľka si vybavila úver, na ktorý založila byt a peniaze z neho poskytla inej osobe bez záruky a to s vedomím, že sama nemá na splácanie úveru. Peniaze od odporcu teda použije na splácanie úveru. Takéto správanie navrhovateľky je podľa odporcu vysoko nezodpovedné, ležérne a nepoctivé a v rozpore s dobrými mravmi. Napadnuté rozhodnutie súdu tomu len napomáha. Rozhodnutie súdu je teda založené na nesprávnych skutkových zisteniach, nedôvodné, nezákonné a v rozpore s dobrými mravmi a preto odporca žiada, aby ho odvolací súd zrušil a návrh navrhovateľky zamietol.

Navrhovateľka sa k odvolaniu odporcu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu a z dôvodov odvolania odporcu zmysle § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutých častiach vo výrokoch o povinnosti odporcu prispievať navrhovateľke na jej výživu a o povolení splácania zameškaného výživného ako aj vo výroku o náhrade trov konania účastníkov potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny.

Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. /súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktorý vo veci uplatnil odporca, spočíva v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkov logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

Podrobným a dôsledným preskúmaním veci, odvolací súd dospel k záveru o nedôvodnosti podaného odvolania odporcu. Súd prvého stupňa vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplývali, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132 až § 135 O.s.p.. Pri rozhodovaní súd prvého stupňa použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a k odvolacím námietkam odporcu dodáva nasledovné:

Podľa § 72 ods. 1 Zákona o rodine, rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa § 72 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Z citovaných ustanovení Zákona o rodine možno vyvodíť nasledujúce hmotnoprávne podmienky, za ktorých možno priznať príspevok na výživu rozvedeného manžela: manželstvo musí byť právoplatne rozvedené, jeden z rozvedených manželov nie je schopný sám sa živiť, schopnosti, možnosti a majetkové pomery druhého manžela umožňujú súdu príspevok priznať, bývalí manželia sa nevedeli dohodnúť o poskytovaní príspevku a nakoniec priznanie príspevku nie je v rozpore s dobrými mravmi / obligatórne súd prihliadnutie na príčiny rozvratu manželstva/.

V preskúmvanej veci z výsledkov vykonaného dokazovania tak ako ho vykonal súd prvého stupňa nesporne vyplýva, že manželstvo účastníkov bolo právoplatne súdnym rozhodnutím rozvedené a s poukazom na skutočnosť, že účastníci sa ako bývalí manželia na poskytovaní uplatňovaného príspevku zo strany odporcu v prospech navrhovateľky nedohodli, navrhovateľka dôvodne uplatnila svoje právo na tento príspevok na súde prvého stupňa. Z vykonaného dokazovania ďalej jednoznačne vyplývalo, že navrhovateľka nie je schopná sama sa živiť, keď v tomto je bráni jej nepriaznivý zdravotný stav, je nezamestnaná, bez príjmu. Možnosti zamestnania sa navrhovateľky, ktoré ona sama v konaní potvrdila boli v roku 2009 a už vtedy ich musela odmietnuť pre nepriaznivý zdravotný stav. To, že by navrhovateľka v súčasnosti bolo sama schopná sa živiť a mala popri tejto schopnosti i možnosť zamestnania sa, v konaní preukázané nebolo. Na druhej strane boli vykonaným dokazovaním

preukázané schopnosti, možnosti, majetkové a zárobné pomery odporcu, ktoré mu umožňujú príspevok na výživu navrhovateľky platiť. Keďže v konaní neboli zistené skutočnosti, ktoré by znamenali, že priznanie príspevku na výživu navrhovateľky od odporcu by bolo v rozpore s dobrými mravmi / podľa zistení súdu prvého stupňa príčina rozvratu manželstva účastníkov nespočívala výlučne na strane navrhovateľky/, súd prvého stupňa dôvodne uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky, ako jeho rozvedenej manželky. Výšku príspevku súd prvého stupňa určil primerane k zisteným schopnostiam, možnostiam a pomerom odporcu.

Pokiaľ ide o odporom v odvolaní zdôrazňovanú skutočnosť, že navrhovateľka doteraz nepožiadala o invalidný dôchodok a dávku v hmotnej núdzi, odvolací súd uvádza, že podaniu žiadosti o invalidný dôchodok navrhovateľke bránili objektívne, v konaní zistené skutočnosti /nedostatok zdravotných vyšetrení/. Čo sa týka dávky v hmotnej núdzi, ak by aj bola navrhovateľka jej poberateľkou, tak v zmysle zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi je výška tejto dávky 61,60 eur mesačne a takýto príjem by zjavne nepostačoval ani na úhradu základných životných potrieb navrhovateľky. Dôvodnosť návrhu navrhovateľky na určenie príspevku na jej výživu od odporcu by sa tak nijako nezmenila. Nakoniec odvolací súd uvádza, že ani v konaní preukázaná skutočnosť, že navrhovateľka si vzala pôžičku od fyzickej osoby a peniaze z nej ďalej poskytla tretej osobe, nič nemení na zistenej dôvodnosti jej návrhu. Objektívne zistené, navrhovateľka nie je schopná sama sa živiť, čím spĺňa základnú zákonnú podmienku pre priznanie príspevku na jej výživu ako rozvedenej manželky, a ani uvedené, aj v ponímaní odvolacieho súdu, nezodpovedné konanie na tomto nič nemení.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa o priznaní príspevku na výživu navrhovateľky od odporcu ako aj o povolení splácania zameškaného výživného odporcovi je teda vecne správne.

Za rovnako správne považuje odvolací súd aj rozhodnutie súdu prvého stupňa o náhrade trov konania účastníkov podľa § 142 ods. 2 O.s.p.. V danom prípade nebol ani jeden z účastníkov plne procesne úspešný, pričom pomer ich úspechu a neúspechu v konaní odôvodňuje právo odporcu na náhradu trov prvostupňového konania. Keďže si však odporca toto právo neuplatnil súd prvého stupňa správne v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. odporcovi náhradu trov konania pred súdom prvého stupňa nepriznal.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach vo výrokoch I. a II. ako aj vo výroku IV. o náhrade trov konania účastníkov podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.. Navrhovateľka bola v odvolacom konaní plne úspešná a preto má právo na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré právo si však neuplatnila. Keďže súd o náhrade trov konania rozhoduje len na návrh, odvolací súd navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.